

” Turvalliset lähisuhteet ikäntyneenä”

Turvallisen vanhuuden puolesta-Suvanto ry

Suvanto ry

suvantory.fi

Turvallisen vanhuuden puolesta-Suvanto ry

Suvanto ry on valtakunnallisesti toimiva järjestö, joka edistää ikääntyneiden turvallisuutta, hyvinvointia, toimintakykyä, terveyttä ja osallisuutta.

Toimintamuotoina ovat

Väkivaltatyö: Tuki ja apu ikääntyneille, jotka kokevat lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa. Tukea myös tekijöille. Valtakunnallinen Suvantolinja palvelee myös nimettömästi.

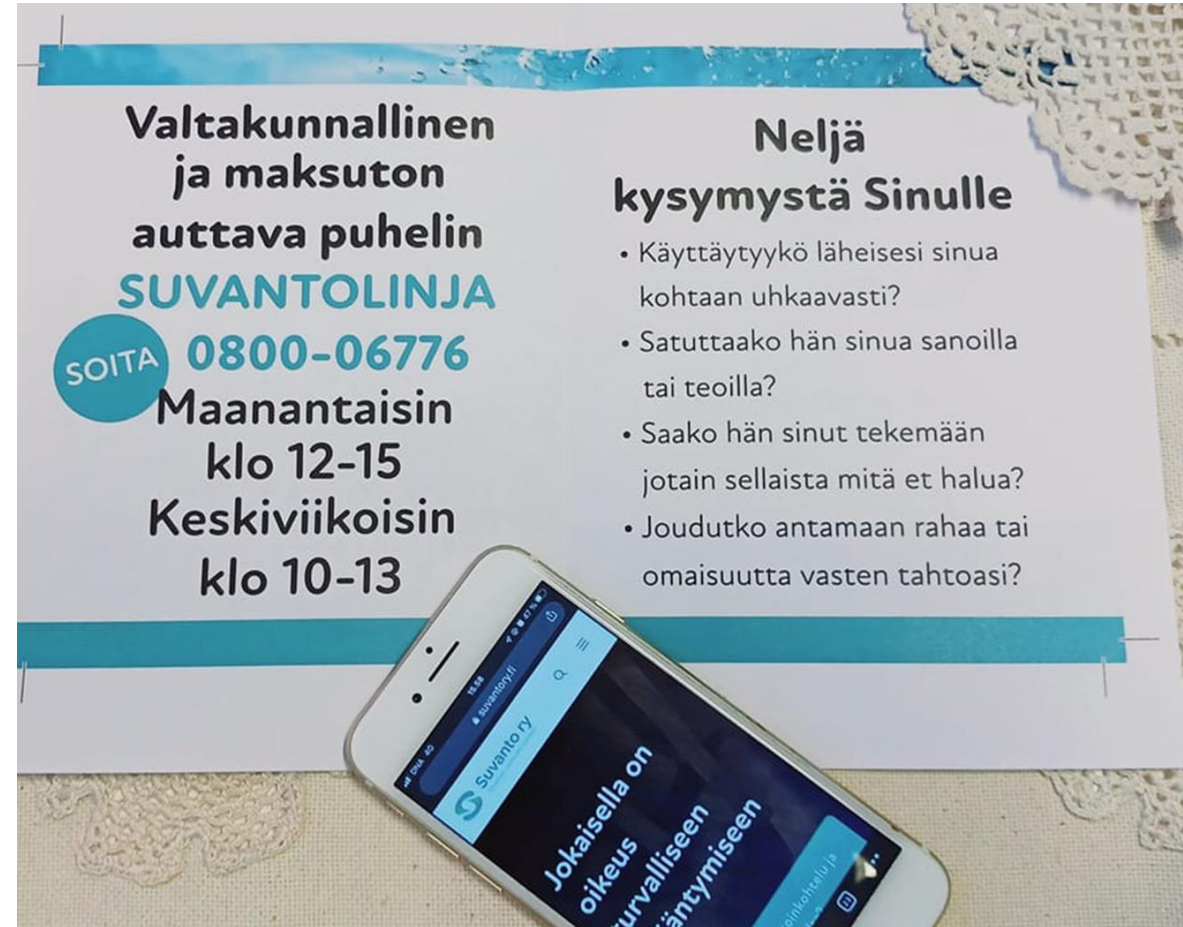
Etsivä vanhustyö (Helsinki): Haavoittuvassa asemassa olevien ikääntyneiden sosiaalinen tuki, toimijuuden ja osallisuuden edistäminen.

Suvanto ry:n palvelut

- Valtakunnallinen auttava puhelin
Suvantolinja p. 0800 06776
avoinna ma klo 12-15 & ke klo 10–13

- Yksilöllinen tukityö
- Vertaistiimitoiminta
- Verkostoyhteistyö

Palvelumme ovat maksuttomia

Valtakunnallinen ja maksuton auttava puhelin
SUVANTOLINJA
SOITA 0800-06776
Maanantaisin klo 12-15
Keskiviikoisin klo 10-13

Neljä kysymystä Sinulle

- Käyttäytyykö läheisesi sinua kohtaan uhkaavasti?
- Satuttaako hän sinua sanoilla tai teoilla?
- Saako hän sinut tekemään jotain sellaista mitä et halua?
- Joudutko antamaan rahaa tai omaisuutta vasten tahtoasi?

Jokaisella on oikeus turvalliseen ikääntymiseen

Jokaisella on oikeus turvalliseen ikääntymiseen.

Turvallisuuden tunne

Turvallisuuden tunne syntyy oman elämän hallinnasta, merkityksellisestä tekemisestä sekä kokemuksesta, että voi vaikuttaa omaan elämäänsä ja tulevaisuuteensa

Turvallisuuden tunne:

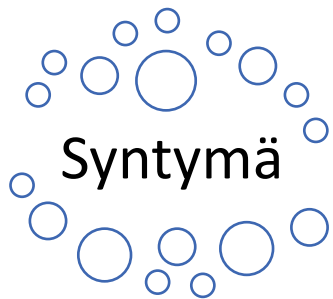
- Luottamus ympäristöön:

Tunne siitä, että voi luottaa lähellä oleviin ihmisiin ja yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin, on olennainen osa turvallista arkea

- Oma kontrolli:

Mahdollisuus tehdä omia päätöksiä ja hallita omaa elämää lisää turvallisuuden tunnetta

Turvallisuus Ihmisen elämänskaarella

Lapsuus

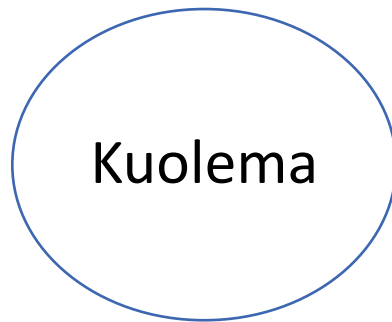
Nuoruus

Aikuisuus

Vanhuus

turvalliset ja turvattomat lähisuhteet elämän varrella

Ikääntyvän ihmisen turvallinen arki rakentuu monista eri palasista

1. Turvallinen ja esteetön asuinympäristö

- kodin turvallisuus:

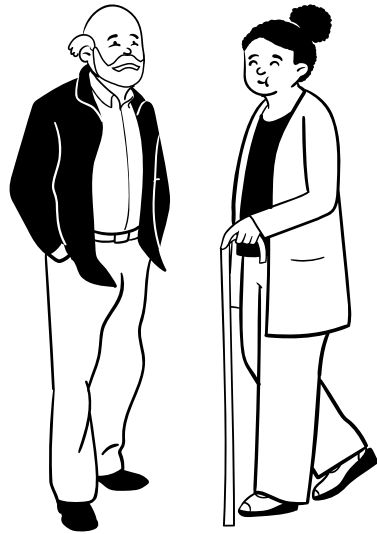
mm. valaistus, apuvälineet, paloturvallisuus

2. Terveys ja toimintakyky

- mm. riittävä liikunta, terveellinen ruokavalio, säännölliset terveystarkastukset

- mm. muistin ja muiden kognitiivisten toimintojen ylläpitäminen esim. aktiivinen osallistuminen, sosiaaliset suhteet ja aivojumppa

- turvallinen lääkehoito

3. Sosiaalinen osallisuus ja mielekäs tekeminen

- Turvalliset lähisuhteet

- Sosiaaliset suhteet ja yhteisöllisyyden kokemus
mm. ystävät, perhe, naapurit ja erilaiset harrastusryhmät

- Aktiivinen elämä: mielekäs tekeminen, harrastukset, osallistuminen ja osallisuus

- Tieto siitä, että tietää, mistä saa apua ja tukea tarvittaessa

4. Taloudellinen turvallisuus:

- Taloudellinen turvallisuus mahdollistaa peruselämän tarpeiden täyttämisen ja vähentää stressiä

Ennakointi vahvistaa turvallisuutta

Oikeudellinen ennakointi

Oikeudellinen ennakointi on oman tulevaisuuden suunnittelua oikeudellisin keinoin sellaisen tilanteen varalle, ettet itse jostain syystä pysty hoitamaan asioitasi.

Onnistunut ennakointi ehkäisee väärinkäytöksiä ja hyväksikäyttöä

<https://www.vanheneminen.fi/oikeudellinen-ennakointi>

Puolesta asiointi mm. pankit

Edunvalvontavaltuutus ja edunvalvonta:

-Muistiliitto <https://www.muistiliitto.fi/fi/etuudet-ja-oikeudet/edunvalvontavaltuutus>

-Digi- ja väestötietovirasto <https://dvv.fi/edunvalvonta-ja-toisen-asioiden-hoitaminen>

Totta vai tarua?

1. "Lähisuhdeväkivalta on aina fyysistä."
2. "Nöyryyttäminen ja jatkuva arvostelu voivat olla väkivaltaa."
3. "Ikääntyneiden kokema taloudellinen hyväksikäyttö on harvinaista."
4. "Jos läheinen auttaa paljon arjessa, ei voi olla kyse väkivallasta."
5. "Apua voi hakea, vaikka ei haluaisi tehdä rikosilmoitusta."
6. "Ikääntyneen ei tarvitse selvittää vaikeasta tilanteesta yksin."
7. "Väkivaltaa voi esiintyä myös omaishoitosuhteessa."
8. "On tavallista, ettei väkivallasta puhu heti kenellekään."
9. "Lähisuhdeväkivalta näkyy aina ulospäin."
10. "Kaikilla on oikeus turvalliseen arkeen, iästä riippumatta."

Kun tekijä on iäkkäälle joku rakas ihminen

Ikääntyvän elämäntarinan ja eletyn elämän kuuleminen ovat kohtaamisessa kaiken keskiössä

Ikääntyvän eletty elämä kytkeytyy laajemmin parisuhteen, perheen ja suvun ihmissuhteisiin ja historiaan, jossa turvattomuus ja väkivalta on saattanut kulkea mukana vuosikymmeniä muuttaen muotoaan.

Tähän elettyyn elämään mahtuu kaikista vaikeuksista huolimatta myös paljon hyvää, rakkautta, onnistumisia ja onnellisia, hyviä aikoja

Mitä läheisempi tekijä on, sitä vaikeampaa ikääntyneen on kertoa lähisuhdeväkivallasta tai läheisen aiheuttamasta uhasta

Mistä tunnistaa turvallisen lähisuhteen?

On syytä huolestua itsestään, kun:

- joku käyttää luottamustasi väärin painostamalla, uhkaamalla tai salamalla tarkoituksenaan hyötyä rahoistasi, omaisuudestasi tai muusta sinulle tärkeästä asiasta (irtain, auto, lääkkeet)
- joku muuttaa tahtomatta luoksesi
- joku estää sinulta itsenäisen asioinnin ja päätöksenteon
- joudut pelkäämään läheistäsi
- kun pelkää kieltäytyä taloudellisesta avustamisesta tai jatkat avustamista, vaikka olisit jo päättänyt lopettaa

Huolestu, kun tietämäsi ikääntynyt:

- on saanut uusia outoja tuttavita tai majailijan luokseen
- näyttää rahoittavan jonkun toisen elämistä
- ei kykene hoitamaan elämisen kustannuksia
- on menettänyt rahaa, omaisuutta tai tavaroitaan
- hän näyttää pelkäävän ja kieltäytyy puhumasta

Turvaa ja toimi

- Älä jää yksin miettimään vaan yhteyttä kannattaa ottaa auttavaan tahoon.

Yhteyttä voi ottaa myös nimettömänä

- Asiasta puhuminen jonkun luotettavan henkilön kanssa on usein avuksi ja auttaa jaksamaan. Yhdessä voi löytyä uusia keinoja tilanteen ratkaisemiseksi

- Turvasuunnitelma:

turvasuunnitelman laatimiseen voi pyytää apua esim. Suvanto ry:stä

Turvallisuuden ja toivon ylläpitäminen

- Jokaisella on oikeus turvalliseen ikääntymiseen
- Ikääntyneellä on oikeus saada apua ja tukea selviytyäkseen kokemastaan väkivallasta, hyväksikäytöstä ja/tai kaltoinkohtelusta
- Myös väkivallan tekijällä on mahdollisuus saada ulkopuolista apua

Huoli-ilmoitus

Huoli-ilmoitus on kunnalle tehtävä ilmoitus ikääntyneen henkilön palveluntarpeesta. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista, velvoittaa kuntaa selvittämään ikääntyneen henkilön tarpeet ilmoituksen perusteella.

25 § Ilmoittaminen iäkkään henkilön palveluntarpeesta

”Jos terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö taikka kunnan sosiaalitoimen, alueen pelastustoimen, hätäkeskuksen tai poliisin palveluksessa oleva on tehtävässään saanut tiedon sosiaali- tai terveydenhuollon tarpeessa olevasta iäkkästä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, hänen on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle.”

Lähde: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120980>

Mistä lähisuhdeväkivaltaan ja kaltoinkohteluun voi saada apua?

- Hätätilanteessa 112
- Sosiaali- ja kriisipäivystys: Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystys p. 019 5600 150 (avoinna aina)
- Itä-Uudenmaan ikääntyneiden asiakasohjaus ma-pe p. 019 560 0152
- Tee huoli-ilmoitus ikääntyneestä (esim. verkossa tai soittamalla asiakasohjaukseen)

- Nollalinja p. 116 016 palvelee vuoden jokaisena päivänä ympäri vuorokauden.
Apua lähisuhdeväkivaltaan. Turvakotiin pääsee maksutta ja ilman lähetettä

- Suvantolinja p. 0800 06776 ma klo 12-15 & ke klo 10-13
- Rikosuhripäivystys p. 116 006 palvelee suomeksi ma-pe klo 9–20 ja ruotsiksi klo 12–14
- Väkivaltatyön avopalvelu PAASI ma-pe klo 9-12 p. 050 373 2822

Kiitos!

Turvallisen vanhuuden puolesta-Suvanto ry

Väkivaltatyön asiantuntija

Elina Mattila

P. 050 444 8236

elina.mattila@suvantory.fi

Jokaisella on oikeus turvalliseen ikääntymiseen.